

საქართველოს სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროლეტარული კულტურის სახელმწიფო ორგანო

ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

21 მარტი, სამშაბათი, 1989 წ. № 55 (1974) შპსი 3 კბ.

გამომცემი 1934 წლის 13 აპრილიდან

ბატარინი — ულამაზესი კურორტი და სპორტის ზამთრის სახეობათა განვითარების შესანიშნავი ცენტრი... ეს ფოტოსურათები „ლელოს“ თხოვნით, ამას წინათ ბაკურიანში გადაიღო კურნალ „დროშის“ ფოტოკორესპონდენტმა ბონდო დვალისვილიმ.

მეტი პატივი ვნათ საქართველოს ჩემპიონატს!

ჩვენს გაზეთში არაერთხელ გავიხსენიებდით ქართველთა რესპუბლიკური ჩემპიონატის ავტორიტეტის ამაღლების აუცილებლობას... დღეს გვინდა კალათბურთულ ვაჟთა რესპუბლიკური ჩემპიონატზე შეჯიბრებით თქვენი ყურადღება...

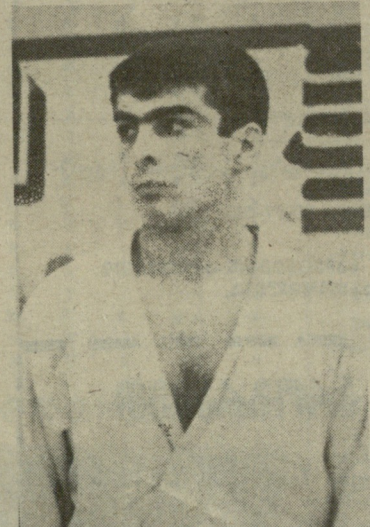
ბიბანტური თამაშები

128:74 უნივერსიტეტელთა სასარგებლოდ

ამიკან ტოტიკაშვილი საქრთაშორისო ტურნირში გააჩვენებულ

პოტსდამი. გერმანიაში ჩატარდა ძიუდოსტა დიდი საერთაშორისო ტურნირი, რომელიც ევროპის მოხალისე ჩემპიონატის...

წინ (11-14 მაისი, პელსინკი), ფიქტიურად, ბოლო რეპეტიცია იყო. საბჭოთა სპორტსმენებმა სამი პირველი, ერთი მეორე და ორი მესამე ადგილი დაიკავეს.

65 კგ. წონითი კატეგორიის ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ ამიკან ტოტიკაშვილი და ტაშკენტი არტურ ბაბიანი. ჩვენი თანამემართლის უპირატესობა უდაოდ იყო და გამარჯვებაც მას დარჩა.

86 კგ-ში პირველი ადგილი მოსკოველ ვიტალი ბუდიუკინს ხვდა. ამ წონაში ბრინჯაოს მედალი მიხსენებდა ვიტალი პესნიკოვი და იმსახურა.

მძიმეწონისათა პაქტობა კვიბიშვილი სერგეი კოსტოვოვის გამარჯვებით დამარცხდა. ამ წონაში ბედი სცადა გორელმა კობა კურტიანიძემ და მესამე საპრიზო ადგილი დაიკავა.

სხვა წონებში პირველი ადგილები წილად ხვდათ: 60 კგ — რაიკ არნოლდს (გერ.), 78 კგ — ფილიპ ტორინეს (საფრანგეთი), 78 კგ — ფრანკ ვინკელს და 95 კგ — მარკ მაილინგს (ორივე — გერ.).

შემოგზავნება?..

სამაგისტრო საქართველოში რამდენჯერმე განიკადა მეტაფორულად: 40-იან წლებში ჩვენი მოქალაქეები ენთუზიაზმით მოეციდნენ ახალი სახეობის დანერგვასა და განვითარებას...

მაგრამ უფრო გვიან — სამოციანი წლებიდან ძიუდომ, რომელიც ოლიმპიურ სახეობად იქცა, თანდათან შეავიწროვა სამბო და ბევრმა ახალგაზრდა ფალავანმა პირი მისკენ იბრუნა. თუმცა ძიუდოსტა პირველი თარბები ძირითადად სამბოდან მოვიდნენ, შემდეგ ეს კავშირი უფრო „გაწვრილდა“.

ბოლო ხანს კი ჩვენი ფალავნები უფრო მეტ ინტერესს იჩენენ სამბოს მიმართ! ძველი ტრადიციების დაბრუნებაზე ჯერ ლაპარაკი ზედმეტია, მაგრამ აშკარაა, რომ მუშაობა გამოიკონდა და სამბოსტა რესპუბლიკური პირველობებზე უფრო ხალხმრავალი ხდება.

ორასამდე მოქალაქე მონაწილეობდა რესპუბლიკური ჩემპიონატში, რომელიც სამი დღის მანძილზე მიმდინარეობდა თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს კიბოლის სპეციალიზებული სპორტული სკოლის დარბაზში. ქვემოთ გავცნობთ რესპუბლიკის 1989 წლის ჩემპიონებს სამბოში. ბოლო დაწერილებით ცნობებს ამ შეჯიბრების შესახებ გაზეთ „ლელოს“ უახლოეს ნომერში შემოგთავაზებთ.

48 კგ. ბონდო მარიაშვილი (თბილისი); 52 კგ. ბადრი ჯანიაშვილი (კასპი); 57 კგ. მურთაზ თურქია (ფოთი); 62 კგ. ტარიელ ჯავახიშვილი (საგარეჯო); 68 კგ. შალვა ბენიძე (თელავი); 74 კგ. ჯემალ გულიაშვილი (კასპი); 82 კგ. ჯიქური გარაშვილი (თელავი); 90 კგ. მამუკა წინამძღვრევილი (მცხეთა); 100 კგ. მალხაზ ბერუაშვილი (ქარელი); მძიმე წონა. კობა კუბატაძე (საგარეჯო).

ახალი რამ იშვიათად ხდება, თუმცა მსგავსი ასპარეზობა მუდამ განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს გულშემატკივრებში. გულშემატკივარი კი ორივე გუნდს უამრავი პყავდა — მთელი უნივერსიტეტი ერთი მხრიდან და პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მრავალათასიანი...

კოლექტივი — მეორე მხრიდან. რესპუბლიკის ამ ორი უმაღლესი სასწავლებლის მოჭადრაკო შეხვედრით დაიწყო სტუდენტთა გათავისუფლების პროგრამით გათვალისწინებული შეჯიბრება. შეხვედრები მიმდინარეობდა 202 დაფაზე 128:74 — გაიმარჯვეს უნივერსიტეტელებმა.

დაჯილდოება

თავისუფალი კიბაობის განვითარების საქმეში დამსახურებისათვის და დაბადებიდან 50 წლისთავთან დაკავშირებით საქართველოს სპორტსახკომმა საპატიო სიგელით და სამხსოვრო მედლით დააჯილდოვა სპორტის დამსახურებული ოსტატი გურამ რევაზის ძე საღარაძე.

პარიზი. მსოფლიო ჩემპიონატი ფიგურულ ციგურაობაში ქალთა შორის დამთავრდა იაპონელი სპორტსმენის მილორი იტოს გამარჯვებით. 19 წლის ნაგაიეი სტუდენტი პირველი აზიელი ფიგურისტი, რომელმაც ოქროს მედალი მოიგო მსოფლიო ჩემპიონატში. მეორე ადგილზე გავიდა დასავლეთგერმანელი კლაუდია ლეისტერი, მესამეზე — ამერიკელი ჯილ...

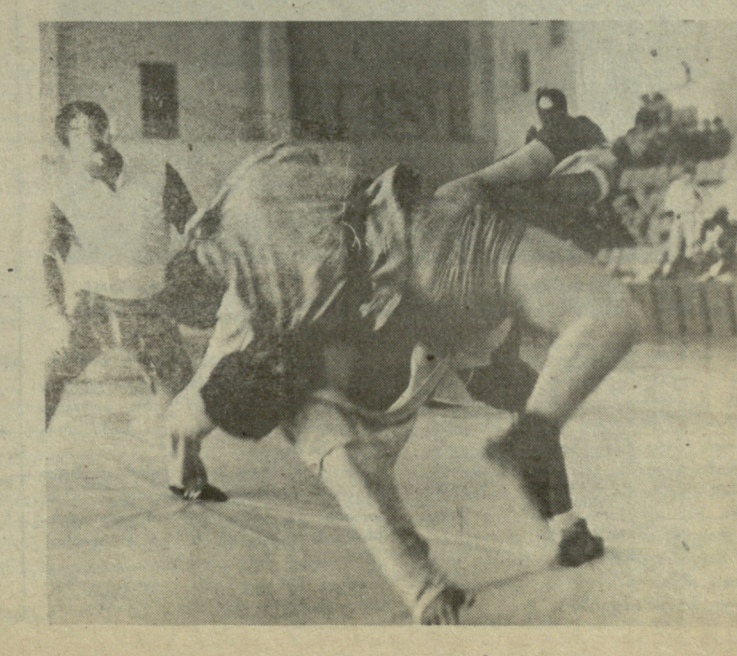
სულხანი - მკითხველი ტრენარი. საბჭოთა სპორტსმენებმა ნატალია ლეგენდოვა და ნატალია გორბუნკო შესაბამისად მეზუთე და მეორე ადგილები დაისაკუთრეს.

ბასუნი „ლელოს“ ქვედითობა

„იტანგუნ სპორტარბუს“

გაცნობებთ, რომ ბათუმში, ორჯონიძის ქუჩაზე (№27) მდებარე სპორტდარბაზი, რომელიც სახალხო მოსახლეობისთვის დასასვენებლად, მართლაც გაიხსნა საჯარო ობიექტის მოსაწყობად. გადაცემული ფართის სანაცვლოდ საჯარო ობიექტს დაავთომინეთ რესტორან „სპორტის“ ნაწილი, სადაც მოეწყოს საჭიდაო დარბაზი, მაგიდის ჩოგბურთელები კი გადაყვანილ იქნენ სხვა დარბაზში (კამოს ქუჩაზე). გაცნობებთ იმასაც, რომ მიღებულია გადაწყვეტილება ქალაქის სპორტკომიტეტს ჭადრაკის სახლის მოსაწყობად გედეცხე ზღვისპირა...

ბათუმის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე.

თქვენი სპორტის გათვალისწინებით

მოგესხენებათ, ფიზიკური კულტურა და სპორტი მხოლოდ ამა თუ იმ ვარჯიშის შესრულება არ არის. ფიზიკური კულტურის მაღალი დონე ფილოსოფიის ადამიანისათვის აუცილებელი თვითკონტროლის უნარსა და დატვირთვის ობტრიალური რეჟიმის განსაზღვრას. ამისათვის, ცხადია, აუცილებელია გარკვეული ცოდნა მედიცინის, ფსიქოლოგიის, პიფიზიკისა და სხვა სფეროებში. წინააღმდეგ შემთხვევაში ფიზიკურ კულტურასა და სპორტში ვარჯიში ნაკლებ ეფექტური ან შეიძლება სულაც საშიშრო იყოს.

ფიზიკური კულტურის მაღალ დონეზე სრულიადაც არ შეუძლებს მათს ბრმა მიზნად, ესე იგი, ფიზიკურ კულტურისა და სპორტის მაინცდამაინც ეგზოტიკური, პრესტიჟული სახეობების ამორჩევა. ფიზიკურ კულტურაში პიროვნების რეალური თვითრეალიზაცია შესაძლებელია მხოლოდ საკუთარი შესაძლებლობების შეცნობის, საკუთარი მოთხოვნებისა და ინტერესების საფუძვლიანი გააზრების შედეგად.

ასეთ დელიკატურ საქმეში დახმარება, რა თქმა უნდა, მხოლოდ სპეციალისტის შეუძლია. საამისოდ, კერძოდ, საქართველოს სახელმწიფო ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტთან ნავარაუდევია შეიქმნას სამეურნეო ანგარიშზე მყოფი ცენტრი. აღნიშნული სამსახური მოწოდებულია განსაზღვროს პაციენტის ფუნქციური შესაძლებლობანი, შეურჩიოს მას შესაბამისი სამოძრაო რეჟიმი და ფიზიკური დატვირთვა, ჩატარდეს

3. ადგილმდებარეობის სიშორის გამო
4. არ შეიძლება სთანადო ინფორმაცია
5. სხვა (ჩაწერეთ)

VI გისარგებლიათ თუ არა ფასიანე მომსახურებით მედიცინასა და ფიზიკულურულ-გამაჯანსაღებელ სფეროში?

1. დიახ.
2. არა
VII თუ გისარგებლიათ, როგორ ფიქრობთ, რა უნდა გაუმჯობესდეს მათ მუშაობაში (შეგიძლიათ აღნიშნოთ რამდენიმე ვარიანტი)?

1. მომსახურების ხარისხი
2. დაწესებულების მხატვრული გაფორმება
3. სანიტარული მდგომარეობა
4. მატერიალური ბაზა
5. მომსახურების ადგილმდებარეობა
6. უნდა შეიცვალოს ფასები

VIII რამდენად შეესატყვისება ქვემოთ ჩამოთვლილი მოსაზრებანი ფიზიკულურულ სამედიცინო მომსახურებაზე თქვენს აზრს (აღნიშვნა „0“ მიუთითებს ამ მიმართებით აზრის უქონლობას, აღნიშვნა „1“ — თანხმობას ერთს ან მეორე პასუხზე)?

აღნიშნულ სფეროში ფასიანი მომსახურება ხელს უშლის მის მასობრიობას 1 0 1 ფასიანი მომსახურება ხელს უწყობს აღნიშნულ სფეროში მომსახურების დეფიციტის აღმოფხვრას

სპეციალისტების განთესვა სახელმწიფო სექტორიდან ზიანს მიაყენებს აღნიშნულ სფეროში საქმის წინსვლას 1 0 1 ფასიანი მომსახურება ხელს უწყობს სამედიცინო ფიზიკულურული კადრების შრომითი და შემოქმედებითი მონაცემების სრულ რეალიზაციას

ფასიანი მომსახურების ლეგალიზაცია საშუალებას იძლევა „ამოვიღოთ“ უშრომელი შემოსავალი 1 0 1 ფასიანი მომსახურება ანეიტრალურებს მომსახურების „შავ ბაზარს“

გაუარესდება მომსახურების ხარისხი სახელმწიფო სექტორში 1 0 1 მოსახლეობას მეტი საშუალება ეძლევა ისარგებლოს კვალიფიციური სპეციალისტების მომსახურებით

სხვა (ჩაწერეთ) 1 0 1 სხვა (ჩაწერეთ)

ზოგიერთი ცნობა თქვენს შესახებ

ასაკი _____
სქესი _____
საქმიანობა _____

საცხოვრებელი ადგილი (რაიონი, ქალაქი, სოფელი) _____
განათლება _____

ანექტა ანონიმურია. პასუხები გამოგზავნეთ გზით „ლელოს“ რედაქციაში წარწერით „საზოგადოებრივი აზრი“.
ცნობებისათვის მიმართეთ ტელეფონით 93-97-55.
გამდლობთ ყურადღებისათვის.

საპარტიზო ფიზიკულურის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის სოციოლოგიის განყოფილება.

კონსულტაციები დამოუკიდებელი ვარჯიშისათვის თვითკონტროლის ჩვენების ჩამოსაყალიბებლად. მოქალაქეებს, რომლებიც „გაივილიან“ ამ ღია-ნოსტიკურ კურსს, შესაძლებლობა მიეცემათ ისარგებლონ ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტის სპორტული ბაზებით.

ცენტრი აღჭურვილი იქნება მაღალკვალიფიციური კადრებით და თანამედროვე აპარატურით.

აღნიშნული ცენტრის საქმიანობის ობტინაციის მიზნით, მკითხველებს ვთხოვთ პასუხი გასცენ ქვემოთ მოყვანილ კითხვებს. იმ პასუხის ნომერს, რომელიც თქვენს აზრს ემთხვევა, შემოავლეთ წრე. სპეციალურად გამოყოფილ გრაფაში შეგიძლიათ ჩაწეროთ თქვენი აზრი.

I რომელი ქვემოთ ჩამოთვლილი საშუალებით ისურვებდით სარგებლობას ჯანმრთელობის განსამტკიცებლად (შეგიძლიათ აღნიშნოთ რამდენიმე ვარიანტი)?

1. ფიზიკური ვარჯიშები
2. საუნა, აბანო
3. ვაკუუმები
4. მასაჟი, თვითმასაჟი
5. დიეტა
6. სახალხო მედიცინის საშუალებები, წამლები, ვიტამინები
7. იოგა, უშუ, ფიზიკულურა, სპორტი, სპორტის სხვა არატრადიციული სახეობები

II. სპორტის რომელ სახეობაში გსურთ ვარჯიში? (ჩაწერეთ)

III მეცადინეობის რომელი ფორმა გიზიდავთ?

1. ინდივიდუალური
2. ჯგუფური
3. დამოუკიდებელი

IV მივიჩნევთ თუ არა ექიმისათვის თქვენი ფუნქციური შესაძლებლობების განსაზღვრის მიზნით?

1. დიახ, ეს ყველა შემთხვევაში აუცილებლად მიმანია
2. დიახ, რადგან იძულებული გავხდით ზოგიერთი მიზეზის გამო
3. არ მიმმართვეს, რადგან მაქვს გარკვეული გამოცდილება ჩემი ფუნქციური მდგომარეობის განსაზღვრაში
4. არ მესაქირობება კონსულტაცია, რადგან არა მაქვს ფიზიკურ კულტურასა და სპორტში ვარჯიშის მოთხოვნილება
5. მიძნელდება პასუხის გაცემა

V თუ შეიძლება სურვილი, მაგრამ ვერ მიმართეთ ექიმს და რა მიზეზით?

1. არა მაქვს დრო
2. ვერ მოვხებრებ ჩემი არარეგანგებულობის გამო

პრიზი ყველაზე აქტიურ მონაწილეს

17 მარტს სპორტული ლატარიაების რესპუბლიკური სამმართველოს ხელმძღვანელობამ შეგვედრა მოაწყო სპორტული ლატარიაების აქტიურ მონაწილეთათვის. შეგვედრის მონაწილეებს ესაუბრა სამმართველოს უფროსი სულეო რამინიშვილი. მან ილაპარაკა თამაშის წესების ზოგიერთ სიახლეზე და უპასუხა მოყვარულთა შეკითხვებს. თანდათან აზრი და სურვილები გამოთქვას მონაწილეთათვის.

შეგვედრის დასასრულს სამმართველოს ხელმძღვანელობამ ყველაზე აქტიურ მონაწილეს ჯ. მ. მარტის დასახელებული მადლობის სიგელები და სამაისოგრო ნიშნები.

მოყვარულთა მიერ დასახელებულ ყველაზე აქტიურ მონაწილეს ზ. ჭიორას გადაეცა 1989 წლის ფეხბურთის სეზონის საშვი თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე.

ასეთ შეგვედრებს მომავალშიც სისტემატური ზასათი ექნება.

სპარტაკიადის პროგრამით

ონში დამთავრდა რაიონული სპარტაკიადის სპორტის სამ სახეობაში: ქადაკაში, კალათბურთისა და ფრენბურთში.

მოჭადრაკეთა სპარტაკიადში მონაწილეობა მიიღო 15 კოლექტივმა. პირველი ადგილი დაიკავა საკაოს სამჭოს გუნდმა, მეორე — სახალხო განათლების რაიონული განყოფილების კოლექტივმა, ხოლო მესამე — სახელმწიფო დაწესებულებათა ნაკრებმა.

პირად პირველობაში (რომელშიც 18 მოჭადრაკე იღებდა მონაწილეობას) პირველი-მეორე ადგილები გაიყვეს ბორის და ნინო გუგუშაშვილებმა, მესამე საპრიზო ადგილი გაიწილეს კარლო ვობეჯიშვილმა და ზვიად ბერიშვილმა.

კალათბურთულ ქალთა ასპარეზობაში გაიმარჯვა სამკერველო ფაბრიკის გუნდმა. მომდევნო ადგილებზე კი სახალხო განათლების რაიონული განყოფილებისა და კომუნალური მეურნეობის საწარმოო კომბინატის გუნდები.

ფრენბურთში ქალთა შორის რაიონის ჩემპიონის სახელი განათლების რაიონული განყოფილების გუნდმა დაიკავა, მეორე იყო სამკერველო ფაბრიკის, მესამე — კომუნალური მეურნეობის კომბინატი. ვაჟთა ტურნირში, რომელშიც 16 კოლექტივი იღებდა მონაწილეობას, გამარჯვებს გლოვლმა ფრენბურთელებმა, საპრიზო ადგილებზე კი გავიდნენ უწერისა და გეოლოგიური პარტიის სპორტსმენები.

ნანსტორ დუჟაშვილი.

ბავშვთა სპორტსკოლის დარბაზში გაიმართა სპორტის დამსახურებული ოსტატის ვიტაოს დარბაზის სახელობის თასის გათამაშება მინიფეხბურთში.

გათამაშებაში მონაწილეობდა 10 გუნდი. პირველი ადგილი და თასი მოიპოვა № 122 პროფსასწავლებლის ფეხბურთელთა გუნდმა. მეორე

ფალაპნები უღარებოდნენ

— გორი უფროსი სტილის მოჭიდავეებს არ გაინიათ საკუთარი ბაზა. ისინი შეეკლებული არიან ქალაქის განათლების განყოფილების დარბაზს, რომელიც სპეციფიკით უფრო მოჭიდავეებისთვის არის განკუთვნილი და, რა თქმა უნდა, ვერ აკმაყოფილებს ფალაპნათათვის საჭირო პირობებს, ამასთან, დარბაზი ვიწროა, იქ ერთდროულად სამოცამდე სპორტსმენი ვარჯიშობს და მწვრთნელებს იმაზეც უწევთ ფიქრი, რომ ისინი ერთმანეთს არ შეეჯახონ და არაფერი დაიშავონ. ისიც გაითვალისწინეთ, რომ უფროსთა და უმცროსთა ჯგუფები ერთად ვარჯიშობენ, რაც თავისთავად სირთულეს ქმნის.

— გვიტხრა საქართველოს სპორტსაქმის მთავარმა მწვრთნელმა თავისუფალ ქიდაობაში ვაჟა იმერლიშვილმა 1972-1973 წლებში დაბადებულ ფალაპანთა რესპუბლიკური პირველობის დამთავრების შემდეგ. ეს შეჯიბრება ქუთაისში ჩატარდა და იქ ტრადიციულად ძლიერად გამოვიდნენ გორელი სპორტსმენები. იმერლიშვილი იმაზეც იყო გულნატკენი, რომ თავისუფალი სტილის მოჭიდავეებს ქალაქის ხელმძღვანელობის მხრიდან ისეთი დახმარება არა აქვთ, როგორც ისინი იმსახურებენ.

— ყველას კარგად მოეხსენება გორელი მოჭიდავეთა მიღწევები და მდიდარი ტრადიციები, — დაუმატა ნათქვამს მთავარმა მწვრთნელმა, — ამ ქალაქში აღიზარდა ოლიმპიური და მსოფლიო ჩემპიონატების, აგრეთვე სხვა მნიშვნელოვანი ტურნირების პრიზიორები. ქიდაობა გორში, განსაკუთრებით კი თავისუფალი, დღითიდღე პოპულარული ხდება და მას უფრო მეტი მსურველი მისდევს. მაგრამ პოპულარობის ზრდასთან ერთად აი, ასეთი პრობლემებიც წამოიჭრა...

ქუთაისში გამართულ შეჯიბრებაში გორელმა მოჭიდავეებმა მართლაც შესანიშნავად ისაარგეს. მათი შეიდი სპორტსმენი გახდა პრიზიორი, ხოლო ოთხმა ჩემპიონობა მოიპოვა. ყველაზე მეტი მედალიანი ჰყავდა თბილისს — 8, შემდეგ მოდიან აფხაზეთი — 6, რუსეთი — 3, სამტრედიის, ქუთაისი, ცხინვალი — 2-2, ვანი, ხაშური კასპი, რეიბული — თითო.

გორელების მსგავსად თელაველ მოჭიდავეებსაც კარგი ტრადიციები ჰქონდათ, მაგრამ ეს იყო უახლოეს წარსულში. სამწუხაროდ, უკვე რამდენი ხანია მათ, რატომღაც, აღარ გამოჰყავთ მონაწილეები სხვადასხვა შეჯიბრებებში. ამის შესახებ მკაცრი მსჯელობა და გადაჭრული ღონისძიებების გატარება საჭიროა.

ყაზბეგის რაიონის მოჭიდავეები, მართალია ვერ მოხვდნენ პრიზიორთა შორის, მაგრამ, რაც მთავარია, იქ გუნდი უკვე ჩამოყალიბდა და იმედა, შემდგომში მათ წარმატებებსაც ვიხილოთ.

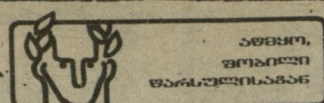
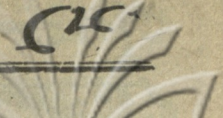
ქვემოთ გაცნობებთ შეჯიბრებაში გამარჯვებულთა ვინაობას, ცალკე კი აღნიშნავთ, რომ ყველაზე ლამაზი ქიდაობისათვის დაწესებული ზ. შეყვირაძის სახელობის პრიზი გადამცა გორელ ზაზა ზოზორიას. შეგახსენებთ, რომ ზოზორიას თანატოლთა შორის ეგრეთწოდება და სსრკეჭურიის ჩემპიონია. აღსანიშნავია აგრეთვე შეჯიბრების კარგი ორგანიზაცია.

48 კგ. ი. ყუშიბაშვილი (თბილისი); 46 კგ. დ. გაგვივი (გორი); 50 კგ. ბ. ბასიაშვილი (რუსეთი); 54 კგ. დ. პოლისიანი (გორი); 58 კგ. მ. გობეჩია (აფხაზეთი); 68 კგ. ზ. ზოზორია; 68 კგ. გ. მოდოსიანი (ორივე — გორი); 74 კგ. ე. კურტანიძე; 82 კგ. ზ. ვოგუა (ორივე — აფხაზეთი), 88 კგ. ი. ბაჩინოვი (ცხინვალი), 97 კგ. ვ. ხედელოანი (თბილისი); მძიმე წონა. თ. კაციტაძე (ტბილული).

ვია ბურღული.

ადგილზე გავიდნენ აწყურის საბჭოთა მეურნეობის, ხოლო მესამეზე — ურავლის კოლმეურნეობის ფეხბურთელები. საუკეთესო ბომბარდირისთვის დაწესებული პრიზით დაჯილდოვდა სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მოსწავლე ზვიად შინაძე.

8. შიქალაქი.

ორი პირობა და ერთი სპორტსმენი

სპორტული დიდი გამარჯვება ზეიმა, რომელიც სპორტსმენს მთელი სიცოცხლის მანძილზე არ ავიწყდება. გურამ სილაგაძეს ცხოვრებაში ბევრი სიხარული განუცდია, მაგრამ ერთი გამარჯვება უთუოდ სხვებზე მეტად ახსოვს. ახსოვს იმიტომ, რომ ამ გამარჯვებამ დიდ სიხარულთან ერთად მსოფლიო ჩემპიონის პირველი თქროს მედალი მოუტანა. იმ დღეებში სილაგაძის, როცა ქართველ ფეხბურთელებს ჯილდოს გადასცემდნენ, სილაგაძის სპორტის სასახლის საპატრიარქოს ცხელი გარეგანი კიდევით და თურქი ისრაელი ოგანი. ბულგარული ვერცხლის მედალი დაჯილდოვდა, თურქი — ბრინჯაოს მედალი. დარბაზში მჭიდროდ ტარდნენ მისი სახელი. პირველი პრიზიორის წარმატებას.

მაშინ ალბათ ბევრმა არც იცოდა, რომ გურამ სილაგაძის გამარჯვებას ერთგვარი წინასიტრიაა ჰქონდა. 1959 წელს თეირანში ირანელმა ფეხბურთელებმა იმამ ალი ჰაბიბი ჩვენს სახელოვან თანამემამულეს ვახტანგ ბლაღაძეს ჩემპიონის გვირგვინი ჩაბოძებდა. ჰაბიბი, როგორც ლირსეულმა მეგობრებმა, კარგა ხანს „იმეფა“ ქვესაზღვლო წინაში და უპირველესი მოქიდავის სახელი კიდევ ორჯერ დაიცვა (ადრე იგი ოლიმპიური ჩემპიონიც იყო მსუბუქ წონაში).

მაგრამ, მოგეხსენებათ, ქვეყნად მუდმივი არაფერია. ეს სიბრძნე სხვებზე ადრე ჰაბიბმა იგრძნო და, რახან უფრო გონივრული გამოსავალი ვერ მოძებნა, დროზე გაცლა ამქოზინა. დიდი სპორტსმენი იმიტომაც არის დიდი, რომ ზუსტად იცის, როდის დგება განზურების ეპი. მონახლებული საფრთხე დროზე

იგრძნო, მაგრამ იმას როგორ იფიქრებდა, რომ საფრთხე საქართველოდან მოდიოდა ახალგაზრდა, ნაკლებად ცნობილი მოჭიდავის გურამ სილაგაძის სახით. ჰაბიბი და სილაგაძე მსოფლიო ჩემპიონატებში ერთმანეთს, თუ არ ვცდებით, არც კი შეხვედრიან. სამაგიეროდ ირანელს, დარწმუნებული ვართ, მთელი სიცოცხლის მანძილზე უსიამოვნო მოგონებად დარჩა სილაგაძისთან შეხვედრა თბილისის ცირკის სარბიელზე. ირანის გუნდი რომ საბჭოთა კავშირში ამხანაგური შეხვედრების ჩასატარებლად ჩამოვიდა (1962 წ.), ჰაბიბი ოლიმპიური თამაშების და მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონი იყო. ამ შესანიშნავი მოქიდავის სახელის გაგონება მაყურებლებს ზიზღავდა, მეტოქეებს კი შინაარსი მორიდების გრძობას უღვივებდა. ეს გრძობა მოსკოვის შეხვედრის შემდეგ ერთობადად გამაფრდა, ვინაიდან მსოფლიოს ჩემპიონმა ჩვენი ნაკრების პირველი მოქიდავე, კიეველი გარსევან ნებეგიძე დაამარცხა.

პირველი წარუმატებლობით შემოთვებულია მწვრთნელებმა სწორი, გადაწყვეტილება მიიღეს და ქვესაზღვლო წინაში სასაპარტოვო გურამ სილაგაძე მიიწვიეს. რისკი მცირე იყო — მარცხის შემთხვევაში ახალგაზრდა, გამოუცდელი მოქიდავეს ვერავინ გაიკცხავდა, წარმატება კი 22 წლის ახალბედა ფეხბურთის წინაშე ფართო პერსპექტივებს გადმოიღებდა. სილაგაძის ნაკრების ხელმძღვანელობამ უფრო ადრე დაადგა თვალი და, ახლა თავისი არჩევნის შემოწმებასაც ცდილობდა.

... ბრძოლის პირველსავე წამზე სილაგაძე ისეთი დამეტებით ეკვეთა მეტოქეს, რომ ამ უკანასკნელმა თავი ვეღარ შეიმარჯვა და ქულის დათმობა ამკობინა. სანამ ჰაბიბი

გონს მოეგებოდა, სილაგაძე კიდევ სამჯერ შეუვარდა ფეხებში მეტოქეს და სამივეჯერ ჩოქბურში დააყუბა. ასეთ დასაწყისს, ცხადია, არავინ ელოდა, ყველაზე ნაკლებად კი — თავად ჩემპიონი. საქირო იყო ტაქტიკის შეცვლა, მაგრამ გურამი საგრძობლად დაწინაურდა (6:2) და ყოველ გაუფრთხილებელ ნაბიჯს შეიძლებოდა გამოეფრთხილებოდა შედეგი მოჰყოლოდა.

იმას, რაც შესვენების შემდეგ მოხდა, ქართველი მოჭიდავე ასე აღწერს: „გამუდმებულმა მეტოქეებმა ისე მომქანა, რომ მეტოქის სახეს ვეღარ ვარჩევდი. ეტყობა, ბრძოლას

დიდი ენერჯია, მთელი ძალა შევალოე. ახლა დავახეც იყო საჭირო ფიქრი, ზოგ შემთხვევაში — უკან დახევაზეც ამისობაში ირანელი წამომეწია — 3:6, 4:6, 5:6. გონგის ხმა, მართალი გითხრათ, არც გამიგია. მხოლოდ დარბაზის რეაქციით მიგვხვდი, რომ გავიმარჯვე...“ ეს არ გახლდათ უბრალო გამარჯვება. გურამ სილაგაძემ თავის ცხოვრებაში პირველი და ალბათ ყველაზე მნიშვნელოვანი ბრძოლა მოიგო, რომელმაც მას დიდი სარბილის გზა გაუხსნა. ამიტომაც არის იგი დღევანდელი სპორტის დიდი პრინციპულით არ გამოირჩეოდნენ.

ბოლოს და ბოლოს ქიდაობამ კომპლურ ხასიათი მიიღო და დარბაზიც, პროტესტის ნიშნად ამხაურდა. ფრანგი მოჭიდავე არ მალავდა, რომ მეტოქის ეწინააღმდეგებოდა. უნდა ეფიქრათ, ისინი კი მშვიდად აღეგნებდნენ თავს ამ თავისებურ კატაგორიას. ამ უსარგებლო დევნაში ფრანგმა ერთხელ ფეხი წამოსდო მეტოქეს და ყველაფერს გასავიკრად ქულა დაიმსახურა. ეს ის ქულა გახლდათ, რომელსაც დანიშნულ რაუნდში წლების განმავლობაში ასე ელოდა და რომელსაც ბოლოს და ბოლოს მას ჩემპიონის თქროს მედალი მოუტანა. გურამი დელიდან, ცხადია, უკმაყოფილო, უსიამოვნო მოგონებებით გულდამძიმებული დაბრუნდა და სულ მალე თავიც დაანება ქიდაობას. პერსპექტიული ახალგაზრდა უკვე კარს იყო მომდგარი.

მაგრამ მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონი, ოლიმპიუდებისა და მსოფლიოს ჩემპიონატების სამგზის ვერცხლის პრიზიორი, ჩვენი ქვეყნის ჩემპიონის სამი თქროს მედალის მფლობელი გურამ სილაგაძე კიდევ დიდხანს დარჩა სპორტში მისამაძ მაგალითად. დარჩა იმიტომ, რომ სულთ ხორცამდე მოქიდავე და მეტოქე იყო, ამ სიტყვების საუკეთესო მნიშვნელობით. ასეთი კვალი ქართული სპორტის ისტორიაში მხოლოდ ლირსეულმა თუ დაუტოვებიათ.

სწორედ ფრანგ მოჭიდავისთან მოხდა ბრძოლა. თურქი...
ამ დღეს გურამი ფეხბურთელებს უჭიდავია. იგი მხოლოდ დასვენებულ მეტოქეს, რომ როგორმე დაეჭირა იგი და შუა ხალიხზე შეეყვანა. როცა კარად პასური იყო. ერთხანს ვითომ ბრძოლის ილუზიას ქმნიდა, ცოტას წაიძიებოდა და ხალიხის კიდისკენ გარბოდა. დღეს ასეთ მოჭიდავეს პირველსავე წუთზე მოხსნიდნენ, მაგრამ 1967 წლის წესები უფრო „ლომობიერი“ იყო და მსაჯებიც დიდი პრინციპულით არ გამოირჩეოდნენ.

ბოლოს და ბოლოს ქიდაობამ კომპლურ ხასიათი მიიღო და დარბაზიც, პროტესტის ნიშნად ამხაურდა. ფრანგი მოჭიდავე არ მალავდა, რომ მეტოქის ეწინააღმდეგებოდა. უნდა ეფიქრათ, ისინი კი მშვიდად აღეგნებდნენ თავს ამ თავისებურ კატაგორიას. ამ უსარგებლო დევნაში ფრანგმა ერთხელ ფეხი წამოსდო მეტოქეს და ყველაფერს გასავიკრად ქულა დაიმსახურა. ეს ის ქულა გახლდათ, რომელსაც დანიშნულ რაუნდში წლების განმავლობაში ასე ელოდა და რომელსაც ბოლოს და ბოლოს მას ჩემპიონის თქროს მედალი მოუტანა. გურამი დელიდან, ცხადია, უკმაყოფილო, უსიამოვნო მოგონებებით გულდამძიმებული დაბრუნდა და სულ მალე თავიც დაანება ქიდაობას. პერსპექტიული ახალგაზრდა უკვე კარს იყო მომდგარი.

მაგრამ მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონი, ოლიმპიუდებისა და მსოფლიოს ჩემპიონატების სამგზის ვერცხლის პრიზიორი, ჩვენი ქვეყნის ჩემპიონის სამი თქროს მედალის მფლობელი გურამ სილაგაძე კიდევ დიდხანს დარჩა სპორტში მისამაძ მაგალითად. დარჩა იმიტომ, რომ სულთ ხორცამდე მოქიდავე და მეტოქე იყო, ამ სიტყვების საუკეთესო მნიშვნელობით. ასეთი კვალი ქართული სპორტის ისტორიაში მხოლოდ ლირსეულმა თუ დაუტოვებიათ.

ნოდარ გუგუშვილი.

საპროტა კავშირის ჩავიქონება ფეხბურთში

კლუბი	მდგომარეობა	21 მარტისთვის	
თ.	გ.	წ.	
„სპარტაკი“ (მოსკოვი)	2	2	0
„დინამო“ (დნებროპეტროვსკი)	2	2	0
„მანტორი“ (დონეცი)	2	2	0
„დინამო“ (კიევი)	2	1	1
„ტორპედო“ (მოსკოვი)	2	1	1
„ჩერნომორეცი“ (ოდესა)	2	1	0
„მეტალისტი“ (ხარკოვი)	2	1	0
„დინამო“ (მოსკოვი)	2	1	0
„არარატი“ (ერევანი)	2	1	0
„დინამო“ (თბილისი)	2	0	2
„ლოკომოტივი“ (მოსკოვი)	2	0	1
„პამირი“ (დუშანბე)	2	0	1
„როტორი“ (ვოლგოგრადი)	2	0	1
„დინამო“ (მინსკი)	2	0	0
„ზენიტი“ (ლენინგრადი)	2	0	0
„უალგირისი“ (ვილნიუსი)	2	0	0

10 მარტს სპორტსაქმობთან არსებულმა მინიფეხბურთელთა კლუბმა „მეტოქე“ თბილისის სპორტის სასახლეში პირველი საერთაშორისო მატჩი გამართა. მისი მეტოქე ფინეთის მეორე დივიზიონის კლუბი ჰელსინკის „ლაპა“ იყო.

სტუმრებმა ჩვენს ფეხბურთელებს რეალური წინააღმდეგობა მოლოდ პირველ ორ ნახევარში გაუწიეს (გუნდები 4 ანუთმეტწუთიან ტაიმებში თამაშობენ). ანგარიშით 10:2 გაიმარჯვეს „მეტოქემა“, ბუ-

გაიმართა ევროპის ქვეყნების საფეხბურთო ჩემპიონატების მორიგი მატჩები.

იპოზსლაზია	მე-20 ტური
„პარტიზანი“ — „პაილუკი“	1:0
„რუჟიკა“ — „სარაევო“	0:0 (4:5)
„ვოივოდინა“ — „დინამო“ (ზაგრები)	4:1
„ზენიცა“ — „კრუშევაცი“	2:1
„რადნიჩიკი“ (ნიში) — „ოსიეკი“	4:2
„სუბოტიცა“ — „ბუდუჩნოსტი“	2:0
„რიეკა“ — „ვარდარი“ (სკოპლე)	3:0
„ველეჟი“ — „რადნიჩიკი“ (ბელგრადი)	3:0
„ველუზინიარი“ — „ცრვენა ზვეზდა“	0:0 (4:3)
„ვოივ.“ (ნოვი ხადი)	20 28-19 26
„რადნიჩიკი“ (ბელგ.)	20 25-18 23
„პაილ.“ (სბლიტი)	20 28-18 21

კორტუბალი	29-ე ტური
„მარაგა“ — „პორტო“	0:0
„ბენფიკა“ — „ვადე“	0:0
„ბოავიშტა“ — „სპორტინგი“	1:1
„მარაგა“ — „მარაგა“	4:1
„მარაგა“ — „მარაგა“	2:1
„ამადორა“ — „ესპინიო“	0:2
„ლეიქსოვი“ — „ბელენენსი“	5:0
„ბეირა“ — „ფარენსე“	2:2
„ნასიონალი“ — „პორტი-მონენსე“	0:0
„ბენფიკა“	29 46-10 47
„პორტო“	29 38-14 41
„ბოავიშტა“	29 48-21 86

კოლანდია	24-ე ტური
„ვენო“ — „ურტრეხტი“	2:1
„დენ ბოში“ — „გრონინგენი“	1:1
„სპარტა“ — „ტვენტი“	1:1
„ვოლენდამი“ — „მასტროპტი“	1:2
„ტილბურგი“ — „პარლემი“	1:1
„ვეინდამი“ — „ეინდჰოვენი“	1:2
„სიტარდი“ — „ფიენროორდი“	1:0
„ცეკოლ“ — „როდა“	0:1
„აიაქსი“ — „ვალეკი“	3:2
„ეინდჰოვენი“	24 58-22 39
„აიაქსი“	24 49-27 33
„ტვენტი“	24 36-18 30

გელგია	25-ე ტური
„ანტვერპენი“ — „კორტიკი“	0:0
„მეჰელენი“ — „ლოიკი“	1:0
„ანდეოლფტი“ — „ლოკერენი“	5:1
„სენტ ტრუდენი“ — „ბროუგი“	5:1
„ლიერსე“ — „გენეკი“	1:0
„სერული“ — „მოლენბეკი“	2:0
„ბევერენი“ — „რესინგი“	3:0
„სტანდარდი“ — „ბეერსლოტი“	2:0
„ვარეგემი“ — „მარლორა“	1:2
„მეჰელენი“	25 50-14 43

„ანდერლექტი“	25 62-25 88
„ლიეჟი“	25 49-17 34

ავსტრია	ფინალური ტურნირის I ტური
„აუსტრია“ — „ადმირა“	1:1
„სენტ პოლტენი“ — „ვიენერ სკ“	0:2
„გრატიორი“ — „ტიროლი“	0:1
„ვიენა“ — „რაპიდი“	0:5
„ტიროლი“	19 ქულა
„ადმირა“	17
„აუსტრია“	16

ჩეხოსლოვაკია	მე-18 ტური
„ბანიკა“ — „ტრნავა“	0:2
„დუნაისკა სტრედა“ — „სპარტა“	2:2
„ბოჰემიანი“ — „ინტერი“	1:1
„შეკოლა“ — „ბანსკა-ბისტრიცა“	4:0
„ნიტრა“ — „რუდა ჰვეზდა“	1:0
„სლოვანი“ — „სლოვაკი“	2:0
„პრადეც კარლოვი“ — „ვიტკოვიცი“	1:0
„დუკლა“ — „სიგმა“	3:0
„სპარტა“	18 51-15 29
„ბანიკა“	18 26-16 24
„ნიტრა“	18 25-22 21

ინგლისი	28-ე ტური
„არსენალი“ — „ნოტინგემი“	1:3
„ჩარლტონი“ — „საუთჰემპტონი“	2:2
„დერბი“ — „ტოტენჰემი“	1:1
„ვევერტონი“ — „შეფილდი“	1:0
„ლუთონი“ — „მილუოლი“	1:2
„მილდსბრო“ — „ლივერპული“	0:4
„ნიუკასლი“ — „ქუინს პარკი“	1:2
„ნორვიჩი“ — „უიმბლდონი“	1:0
„ვესტჰემი“ — „ქუინს პარკი“	1:1
„ასტონ ვილა“ — „მანჩესტერი“	0:0
„არსენალი“	28 53-28 55
„ნორვიჩი“	27 40-28 53
„მილუოლი“	27 40-31 46

გერმანია	21-ე ტური
„დორტმუნდი“ — „ლევერკუზენი“	2:1
„ბაიერი“ — „ჰამბურგი“	1:0
„კიკერსი“ — „შტუტგარტი“	0:2
„სენტ პაული“ — „კარლსრუე“	1:0
„იკოლინი“ — „აინტრაქტი“	3:2
„ურტინგენი“ — „ბოკუმი“	3:1
„მანჩესტერი“ — „ნიურნბერგი“	2:1
„ვერდერი“ — „მიუნხენერლადაქი“	2:0
„ჰანოვერი“ — „კაიზერსლაუტერი“	0:0
„ბაიერი“	21 41-16 33

„კიოლინი“	21 87-17 28
„ვერდერი“	21 34-21 27

იტალია	21 ტური
„ნაპოლი“ — „ჩეზენა“	1:0
„მილანი“ — „იუვენტუსი“	4:0
„რომა“ — „ინტერი“	0:3
„ტორინო“ — „ფიორენტინა“	1:0
„რეჯინა“ — „პესკარა“	0:0
„პიზა“ — „ლუჩე“	1:1
„ასკოლი“ — „სამპდორია“	2:2
„ბოლონია“ — „ატალანტა“	1:1
„კომო“ — „ლაციო“	2:1

„ინტერი“	21 38-10 36
„ნაპოლი“	21 41-14 33
„სამპდორია“	21 31-12 30

ესპანეთი	25-ე ტური
„სარაგოსა“ — „რეალი“	1:4
„ბარსელონი“ — „სან სებასტიანი“	4:1
„მურცია“ — „ხონი“	0:3
„ატლეტიკი“ — „მალია“	3:0
„ოვიედი“ — „კადისი“	1:0
„ვალიადოლიდი“ — „ბეტისი“	2:1
„სევილია“ — „ესპანოლი“	0:0
„ბილბაო“ — „ელჩე“	2:0
„ლოგრონიესი“ — „ვალენსია“	0:1
„სელტა“ — „ოსასუნა“	1:0
„რეალი“	24 62-24 41
„ბარსელონი“	25 54-20 38
„ვალენსია“	25 24-18 31

თურქეთი	25-ე ტური
„საკარისპორი“ — „კარსიკა“	2:0
„როზესპორი“ — „პარამანი“	2:0
„მალატიასპორი“ — „ესკიშეჰირსპორი“	3:2
„სარი-სპორი“ — „სამსუნსპორი“	3:0
„ბოლუსპორი“ — „ბუშიქთაში“	1:1
„კონიასპორი“ — „დემირსპორი“	2:1
„ანკარაგოლუჯუ“	1:0
„ბურსასპორი“ — „გალათასარაი“	1:0
„ფენერბახჩე“ — „ტრაბუნსპორი“	5:1

საბარქანეთი	22-ე ტური
„პანიონისი“ — „ოფი კრეტა“	2:1
„გოლოსი“ — „როდოსი“	1:1
„დოქსა“ — „აგეი“	1:2
„ლევილიკოსი“ — „ლორისა“	1:1
„პაოკი“ — „კალამარია“	1:1
„ოლიმპიკოსი“ — „პანათინაიკოსი“	1:1
„ირაკლისი“ — „არისი“	1:0
„აპოლონი“ — „ეთნიკოსი“	4:0
აგეი	22 33-13 32
„ოლიმპიკოსი“	22 33-16 31
„ირაკლისი“	22 31-19 28

